Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MELCHIOR WATHELET
της 30ής Μαΐου 2017 [1]

Υπόθεση C-649/15 P

TV2/Danmark A/S
κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία – Μέτρα τα οποία ελήφθησαν από τις δανικές αρχές υπέρ του δανικού ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού TV2/Danmark – Έννοια των "ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους" – Απόφαση Altmark»

1. Με την ασκηθείσα αίτηση αναιρέσεως, ο TV2/Danmark A/S (στο εξής: TV2 A/S) ζητεί τη μερική αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, TV2/Danmark κατά Επιτροπής [2], με την οποία το τελευταίο, αφενός, ακύρωσε την απόφαση 2011/839/ΕΕ της Επιτροπής [3], καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε αποφανθεί με αυτήν ότι τα έσοδα από διαφημίσεις των ετών 1995 και 1996 που καταβλήθηκαν στον TV2/Danmark μέσω του Ταμείου TV2 συνιστούσαν κρατική ενίσχυση και, αφετέρου, απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά (ο TV2 A/S είναι δανική ανώνυμη εταιρία ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών που δημιουργήθηκε προκειμένου να αντικαταστήσει, με λογιστικά και φορολογικά αποτελέσματα από 1ης Ιανουαρίου 2003, την αυτοτελή κρατική επιχείρηση TV2/Danmark, στο εξής: TV2). Η υπό κρίση υπόθεση συνδέεται με τις υποθέσεις C-656/15 P και C-657/15 P, οι οποίες αφορούν επίσης αιτήσεις αναιρέσεως κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και επί των οποίων διατυπώνω, επίσης σήμερα, τις προτάσεις μου. Είναι επίσης συναφής με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε προσφάτως η απόφαση της 8ης Μαρτίου 2017, Viasat Broadcasting UK κατά Επιτροπής (C-660/15 P, EU:C:2017:178).

I. Το ιστορικό της διαφοράς

2. Καθόσον τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίσιν υποθέσεως ταυτίζονται με αυτά της υποθέσεως C-656/15 P, παραπέμπω στα σημεία 2 έως 15 των προτάσεών μου στην εν λόγω υπόθεση, οι οποίες επίσης αναπτύσσονται σήμερα.

II. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

3. Για τον ίδιο λόγο, παραπέμπω στα σημεία 16 έως 19 των προτάσεών μου στην υπόθεση C-656/15 P.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 Απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2015 (T-674/11, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:684).

3 Απόφαση της 20ής Απριλίου 2011, σχετικά με τα μέτρα που εφάρμοσε η Δανία (C 2/03) υπέρ του TV2/Danmark (ΕΕ 2011, L 340, σ. 1, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

III. Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

4. Προς υποστήριξη της αιτήσεώς του αναιρέσεως, ο TV2 A/S προβάλλει δύο λόγους που αφορούν, αφενός, την ερμηνεία και την εφαρμογή του τετάρτου όρου που διατύπωσε το Δικαστήριο στην απόφασή του της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, στο εξής: απόφαση Altmark, EU:C:2003:415, και, προκειμένου για τους εν λόγω όρους: όροι Altmark), και, αφετέρου, τον χαρακτηρισμό των προερχομένων από την είσπραξη ραδιοτηλεοπτικών τελών πόρων που η TV2 απέδιδε κατόπιν στους περιφερειακούς σταθμούς της.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 76, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Δικαστήριο έκρινε ότι είχε επαρκώς διαφωτιστεί μετά το πέρας της έγγραφης διαδικασίας και ότι, επομένως, δεν ήταν απαραίτητη η διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζήτησης.

A. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως (ο τέταρτος όρος Altmark)

1. Σύνοψη των επιχειρημάτων των διαδίκων

6. Ο TV2 A/S υποστηρίζει ότι, απορρίπτοντας το κύριο αίτημα της προσφυγής του, το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του τετάρτου όρου Altmark, υπέπεσε σε νομικό σφάλμα.

7. Ο TV2 A/S θεωρεί ιδίως ότι, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της συνιστάμενης στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας αποστολής της TV2 και της αναδρομικής εφαρμογής των όρων Altmark, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να μην είχε προβεί σε αυστηρά γραμματική ερμηνεία και κατά γράμμα εφαρμογή του τετάρτου όρου Altmark, αλλά να είχε περιοριστεί στο να εξετάσει αν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, είχε επιτευχθεί ο σκοπός του εν λόγω όρου.

8. Πράγματι, κατά τον TV2 A/S, η εφαρμογή στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι δυνατή, αφού ο τομέας δραστηριότητας της TV2 δεν έχει ανταγωνιστικό και εμπορικό χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν υφίσταται «επιχείρηση αναφοράς» η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη σύγκριση που απαιτεί η εφαρμογή του εν λόγω όρου.

9. Επομένως, ο TV2 A/S θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να είχε εφαρμόσει τον τέταρτο όρο Altmark με γνώμονα τον σκοπό του όρου αυτού[4], και να είχε διαπιστώσει ότι, σύμφωνα με τον έλεγχο των λογαριασμών της TV2 που πραγματοποιήθηκε από το Rigsrevisionen (Ελεγκτικό Συνέδριο, Δανία), ο σκοπός αυτός είχε επιτευχθεί και, κατά συνέπεια, ο εν λόγω όρος επληρούτο.

10. Ο TV2 A/S προσθέτει ότι η άποψή του αυτή ενισχύεται από το ότι, στην προκειμένη περίπτωση, οι όροι της αποφάσεως Altmark εφαρμόστηκαν αναδρομικά καθώς και από το ότι, συνεπεία της αναδρομικής εφαρμογής, παραβιάστηκε η αρχή της ασφάλειας δικαίου.

11. Το Βασίλειο της Δανίας συντάσσεται με τα επιχειρήματα που προβάλλει ο TV2 A/S προς υποστήριξη της αιτήσεώς του αναιρέσεως.

12. Η Επιτροπή και η Viasat Broadcasting UK Ltd (στο εξής: Viasat) αμφισβητούν το παραδεκτό του λόγου αυτού αναιρέσεως που προβάλλει ο TV2 A/S και εκτιμούν ότι, εν πάση περιπτώσει, αυτός είναι αβάσιμος.

4 Κατά τον TV2 A/S, για να πληρούται ο τέταρτος όρος Altmark, αρκεί, κατ' ουσίαν, η αντιστάθμιση για τις παροχές δημοσίας υπηρεσίας να χρησιμοποιείται αποτελεσματικά, ούτως ώστε η αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας να εκπληρώνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

13. Στο υπόμνημα απαντήσεώς του, ο TV2 A/S αμφισβητεί την επιχειρηματολογία της Επιτροπής και της Viasat με την οποία αυτές αμφισβητούν το παραδεκτό του λόγου αναιρέσεως, ισχυριζόμενος, κατ' ουσίαν, ότι τα επιχειρήματά του θέτουν όντως νομικά ζητήματα.

14. Στο υπόμνημά του ανταπαντήσεως, το Βασίλειο της Δανίας υποστηρίζει ότι το ζήτημα του τρόπου με τον οποίο πρέπει να γίνεται αντιληπτός και να εφαρμόζεται ο τέταρτος όρος Altmark είναι νομικό ζήτημα και οι εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου επί του ζητήματος αυτού συνιστούν νομικές εκτιμήσεις υποκείμενες στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο εξέτασης αιτήσεως αναιρέσεως.

2. Ανάλυση

α) Επί του παραδεκτού

15. Συμφωνώ με την Επιτροπή και με τη Viasat ότι τα επιχειρήματα που προβάλλει ο TV2 A/S έχουν ως σκοπό να προκαλέσουν νέα εκτίμηση από το Δικαστήριο των πραγματικών περιστατικών τα οποία διαπιστώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο. Πράγματι, ο TV2 A/S δεν προβάλλει ούτε ένα αυτοτελές επιχείρημα που να βασίζεται σε νομικά σφάλματα του Γενικού Δικαστηρίου. Καίτοι υπάρχουν όντως κάποια επιχειρήματα που αφορούν νομικά ζητήματα, τα τελευταία συνδέονται άρρηκτα με τον λόγο αναιρέσεως που ο TV2 A/S θεμελιώνει στην εσφαλμένη ερμηνεία του δανικού δικαίου από το Γενικό Δικαστήριο, η οποία συνιστά επίσης πραγματικό ζήτημα [5].

16. Περαιτέρω, ο TV2 A/S δεν προβάλλει πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο. Άλλωστε, στην περίπτωση αυτή, θα εναπέκειτο και πάλι στον TV2 A/S να αποδείξει ότι, αν το Γενικό Δικαστήριο δεν είχε παραμορφώσει τα πραγματικά περιστατικά (όπερ δεν ισχύει), η έκβαση της δίκης θα ήταν διαφορετική, πράγμα που ο TV2 A/S επίσης δεν απέδειξε.

17. Εξάλλου, όπως επισημαίνει η Viasat, αυτά που προσάπτει η αίτηση αναιρέσεως στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι πολύ γενικά και αόριστα. Επίσης, με την αίτηση αναιρέσεως του TV2 A/S δεν προβάλλονται νέα επιχειρήματα αλλά, κατ' ουσίαν, αυτός απλώς παραπέμπει σε επιχειρήματα που είχαν ήδη υποβληθεί στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο τα εξέτασε προσεκτικά προτού τα απορρίψει.

18. Θα αναφερθώ πιο αναλυτικά σε μερικά ακόμη σημεία.

1) Ως προς την εφαρμογή του τετάρτου όρου Altmark με γνώμονα τον σκοπό του

19. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 70) ότι «δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο τομέας των ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων δεν έχει ανταγωνιστικό και εμπορικό χαρακτήρα», πράγμα που αμφισβητεί ο TV2 A/S υποστηρίζοντας ότι δεν είναι δυνατό να βρεθεί επιχείρηση αναφοράς ως προς την οποία θα μπορούσε να συγκριθεί το κόστος που αντιστοιχεί στην παροχή της δημόσιας υπηρεσίας που της έχει ανατεθεί, με αποτέλεσμα να μην πρέπει να εφαρμοστεί ο τέταρτος όρος Altmark με γνώμονα το γράμμα του.

5 Το γεγονός ότι τα επιχειρήματα του TV2 A/S στηρίζονται κατά κύριο λόγο στις δηλώσεις και τις εξηγήσεις του ως προς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως είναι ιδιαίτερα εμφανές στα σημεία 27 έως 48, 54 έως 62 και 85 έως 111 της αιτήσεως αναιρέσεως. Όσον αφορά τα επιχειρήματα του TV2 A/S που βασίζονται στο δανικό δίκαιο, βλ., επίσης, σημείο 68 των παρουσών προτάσεων.

20. Επισημαίνω ευθύς εξ αρχής ότι το αν υφίσταται μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη, με τα δεδομένα της οποίας θα μπορούσε να συγκριθεί το κόστος της TV2, αποτελεί ζήτημα αναγόμενο στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως το οποίο, ως εκ τούτου, δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου, καθότι δεν προβλήθηκε κανένας ισχυρισμός περί παραμορφώσεως των αποδεικτικών στοιχείων και ο TV2 A/S δεν επικαλείται οιοδήποτε νομικό σφάλμα.

21. Θα προσθέσω ότι, στις σκέψεις 51 έως 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε με προσοχή τα επιχειρήματα του TV2 A/S προτού απορρίψει, βάσει εκτεταμένης αιτιολογίας, τον ισχυρισμό ότι ο τέταρτος όρος Altmark έπρεπε να εφαρμοστεί με προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης τρόπο, αναφέροντας ρητά, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ήταν δυνατό να βρεθεί μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη, προς την οποία θα μπορούσε να συγκριθεί το κόστος του TV2 A/S και απέρριψε τα επιχειρήματα του TV2 A/S σύμφωνα με τα οποία δεν ήταν δυνατό να βρεθεί τέτοια επιχείρηση.

22. Ο TV2 A/S δεν αμφισβητεί τις σκέψεις αυτές με την αναίρεσή του, ενώ εμμένει στο ότι είναι αδύνατη η σύγκριση με άλλες εμπορικές επιχειρήσεις.

2) Ως προς την απουσία επαρκούς ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο

23. Ο TV2 A/S ισχυρίζεται επίσης ότι το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να είχε διαπιστώσει ότι ο διαρκής έλεγχος τον οποίο ασκούσε το Ελεγκτικό Συνέδριο προκειμένου να εξακριβώνει αν η TV2 ήταν επιχείρηση που έχαιρε χρηστής οικονομικής διαχειρίσεως ήταν επαρκής για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον βασικό σκοπό του τετάρτου όρου Altmark.

24. Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο, μετά από εξέταση των προσκομισθέντων εν προκειμένω αποδεικτικών στοιχείων, όπως αυτά περιγράφηκαν στην επίδικη απόφαση και υποβλήθηκαν στο Γενικό Δικαστήριο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, «[εν] πάση περιπτώσει, […] ούτε τα επιχειρήματα» που προέβαλε ο προσφεύγων σε σχέση με τον εκ των υστέρων έλεγχο της TV2 «ευσταθούν έναντι μιας διεξοδικότερης εξετάσεως».

25. Συνεπώς, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, και αν ακόμη υποτεθεί ότι, εν προκειμένω, ο τέταρτος όρος Altmark έπρεπε να μην εφαρμοστεί με βάση το γράμμα του αλλά ότι, αντίθετα, θα έπρεπε να είχε υιοθετηθεί μια τελολογική ερμηνεία του, πρόκειται ούτως ή άλλως για ζήτημα που ανάγεται στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως και, ως εκ τούτου, δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

26. Πρέπει να επισημανθεί ότι ο TV2 A/S δεν επικαλέστηκε ούτε στην περίπτωση αυτή παραμόρφωση από το Γενικό Δικαστήριο των αποδεικτικών στοιχείων που περιέχονταν στη δικογραφία ούτε προσδιόρισε ποιες αποδείξεις είχαν ενδεχομένως παραμορφωθεί από το Γενικό Δικαστήριο ούτε απέδειξε, κατά τα λοιπά, την ύπαρξη σφαλμάτων κατά την εξέταση της υποθέσεως από το Γενικό Δικαστήριο τα οποία θα το είχαν οδηγήσει σε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων που περιέχονται στη δικογραφία.

3) Και αν ακόμη προβάλλονται νομικοί ισχυρισμοί, αυτοί είναι ούτως ή άλλως αλυσιτελείς

27. Ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ο TV2 A/S είχε επικαλεστεί, προς υποστήριξη των αιτημάτων του για ακύρωση της επίδικης αποφάσεως, τόσο νομικό σφάλμα της Επιτροπής (η οποία κατά τον προσφεύγοντα είχε χρησιμοποιήσει εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό στο πλαίσιο εφαρμογής του τετάρτου όρου Altmark) όσο και σφάλματα της Επιτροπής κατά τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως.

28. Η απόρριψη από το Γενικό Δικαστήριο των λόγων ακυρώσεως που προέβαλε ο προσφεύγων εχώρησε σε δύο «στάδια». Το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε, κατ' αρχάς, ότι η Επιτροπή είχε εφαρμόσει το σωστό νομικό κριτήριο (ήτοι την χωρίς περιορισμούς εφαρμογή του τετάρτου όρου Altmark). Στη συνέχεια εξέτασε αν η έκβαση της δίκης θα ήταν διαφορετική αν είχε επικρατήσει η άποψη του προσφεύγοντος ως προς το εφαρμοστέο νομικό κριτήριο (δηλαδή αν ο τέταρτος όρος Altmark είχε εφαρμοστεί με γνώμονα τον σκοπό του). Εκτιμώντας αρμοδίως τα πραγματικά περιστατικά, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η έκβαση της δίκης θα ήταν ακριβώς η ίδια ακόμη και αν το ίδιο είχε εφαρμόσει το νομικό κριτήριο υπέρ του οποίου είχε ταχθεί ο προσφεύγων [6].

29. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, εφόσον το Γενικό Δικαστήριο μετήλθε τα δύο αυτά στάδια κατά την εξέταση των λόγων ακυρώσεως που προέβαλε ο προσφεύγων στο πλαίσιο εκδίκασης της υποθέσεως στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, η αίτηση αναιρέσεως του TV2 A/S δεν μπορεί να γίνει δεκτή παρά μόνον αν ο αναιρεσείων αποδείξει ότι υπάρχει τόσο πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών όσο και νομικό σφάλμα όσον αφορά την επιλογή του εφαρμοστέου νομικού κριτηρίου.

30. Εφόσον ο TV2 A/S δεν ισχυρίστηκε ότι υπήρξε πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών, το Δικαστήριο δεν οφείλει να προβεί στην εξέταση του αν υφίσταται νομικό σφάλμα.

31. Πράγματι, τα δύο αμιγώς πραγματικά ζητήματα και οι «νομικοί ισχυρισμοί» που προβάλλει ο TV2 A/S –σύμφωνα με τους οποίους, στη δική του συγκεκριμένη περίπτωση, η μη ύπαρξη επιχειρήσεως αναφοράς λειτουργούσης υπό κανονικές συνθήκες αγοράς και η απουσία εμπορικής διάστασης της δημόσιας επιχείρησης ραδιοτηλεόρασης θα έπρεπε να οδηγήσουν σε τελολογική ερμηνεία του τετάρτου όρου Altmark– στηρίζονται στο σύνολό τους στην υπόθεση ότι το Δικαστήριο θα προβεί σε πραγματικές διαπιστώσεις διαφορετικές από αυτές του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία είναι εσφαλμένη.

32. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 132 έως 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εξέτασε και έκρινε, επαλλήλως, ότι, εάν, στην προκειμένη περίπτωση, ο τέταρτος όρος Altmark είχε εφαρμοστεί με λιγότερο αυστηρό τρόπο, η έκβαση της δίκης θα ήταν ακριβώς η ίδια.

33. Υπό τις συνθήκες αυτές, εκτιμώ ότι τα επιχειρήματα του TV2 A/S δεν μπορούν παρά να απορριφθούν ως αλυσιτελή.

34. Μόνον επαλλήλως θα εξετάσω στη συνέχεια τα επιχειρήματα του TV2 A/S επί της ουσίας.

β) Επί της ουσίας

1) Ως προς την εφαρμογή του τετάρτου όρου Altmark με γνώμονα τον σκοπό του

i) Ο τέταρτος όρος πρέπει να εφαρμοστεί χωρίς περιορισμούς

35. Όσον αφορά την εφαρμογή και την ερμηνεία του τετάρτου όρου Altmark, δεν νομίζω ότι μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραβίασε την αρχή της ασφάλειας δικαίου αποφαινόμενο ότι ο εν λόγω όρος είχε πλήρη εφαρμογή καθώς και ότι τον εφάρμοσε αναδρομικά.

6 Σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά το αν ο τομέας της ραδιοτηλεόρασης έχει ανταγωνιστικό και εμπορικό χαρακτήρα, σκέψη 119 όσον αφορά το αν είναι δυνατό να βρεθεί μια μέση επιχείρηση για τις ανάγκες σύγκρισης του κόστους της TV2 και σκέψεις 132 έως 148 όσον αφορά το αν ήταν επαρκής ο εκ των υστέρων έλεγχος στον οποίο υπέβαλε την TV2 το Ελεγκτικό Συνέδριο.

36. Αφενός, είναι σαφές ότι οι τέσσερις όροι Altmark ισχύουν σωρευτικώς και, αφετέρου, δεδομένου ότι πρόκειται για μια απόφαση αρχής –όπου το Δικαστήριο διατύπωσε μια σειρά όρων γενικού χαρακτήρα– δεν είναι σκόπιμο να αλλοιωθεί το περιεχόμενο των επιβαλλομένων όρων, οι οποίοι αφορούν μια συγκεκριμένη κατάσταση, κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας «δεν επωφελούνται στην πραγματικότητα από ένα οικονομικό πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα να μην περιέρχονται […] οι επιχειρήσεις αυτές σε ευνοϊκότερη θέση ως προς τον ανταγωνισμό σε σχέση με τις επιχειρήσεις που τις ανταγωνίζονται» [7].

37. Όπως τονίζει η Επιτροπή, δεδομένου ότι η έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» έχει αντικειμενικό χαρακτήρα, δεν μπορεί να ερμηνεύεται με διαφορετικό τρόπο ανάλογα με τον τομέα τον οποίο αφορά μια συγκεκριμένη υπόθεση. Επομένως, η γνώση και κατανόηση του οικείου τομέα και των ειδικών χαρακτηριστικών του δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο προκειμένου για την εκτίμηση του αν υφίσταται κρατική ενίσχυση (που αποτελεί αντικειμενικό ζήτημα), αλλά μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του συμβατού της κρατικής ενισχύσεως με την εσωτερική αγορά [8].

38. Όντως, ο σκοπός των όρων Altmark είναι ο προσδιορισμός του τιμήματος που θα απαιτείτο σε μια γενική αγορά (τιμή της αγοράς) για την παροχή που αντιστοιχεί στην οικεία δημόσια υπηρεσία ούτως ώστε να κριθεί αν η παροχή αυτή θα ήταν δυνατό να προσφερθεί (υπό τους ιδίους όρους χωρίς κρατική παρέμβαση).

ii) Η διαχρονική εφαρμογή των όρων Altmark

39. Ο TV2 A/S αμφισβητεί τη νομιμότητα της αναδρομικής εφαρμογής των εν λόγω όρων.

40. Αρκεί επ' αυτού να υπενθυμίσω τη νομολογία του Δικαστηρίου [9], που παρατίθεται στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σύμφωνα με την οποία «μια προδικαστική απόφαση έχει αμιγώς αναγνωριστικό και όχι διαπλαστικό χαρακτήρα, οπότε τα αποτελέσματά της, καταρχήν, ανατρέχουν στην ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του κανόνα που ερμηνεύθηκε».

41. Εξάλλου, στην ίδια σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, ορθώς, ότι το Δικαστήριο δεν είχε αποφασίσει να περιορίσει τα διαχρονικά αποτελέσματα της αποφάσεώς του Altmark.

42. Πράγματι, η επιχειρηματολογία του TV2 A/S φαίνεται να συνδέεται κυρίως με τις χρηματοοικονομικές συνέπειες που θα έχει για την TV2 ο χαρακτηρισμός των επιμάχων μέτρων ως «κρατικών ενισχύσεων», κατ' εφαρμογήν των όρων της αποφάσεως Altmark, καίτοι τα μέτρα αυτά καθιερώθηκαν πολύ πριν εκδοθεί η εν λόγω απόφαση.

43. Το Γενικό Δικαστήριο, όμως, απεφάνθη πως δεν είναι δυνατό οι ενδεχόμενες αυτές χρηματοοικονομικές συνέπειες να επιτρέψουν, στην προκειμένη περίπτωση, στον TV2 A/S να ζητήσει, επικαλούμενος την αρχή της ασφάλειας δικαίου, τη μη εφαρμογή των εν λόγω όρων [10].

7 Σκέψη 87 της αποφάσεως Altmark.

8 Όπως προκύπτει και από το γράμμα του Πρωτοκόλλου του Άμστερνταμ, όπου παρατίθεται αυτούσιο το κείμενο του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

9 Απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2011, Q-Beef και Bosschaert (C-89/10 και C-96/10, EU:C:2011:555, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

10 Σκέψεις 81 και 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

iii) Ως προς τη σύγκριση με μέση επιχείρηση ή επιχείρηση αναφοράς

44. Όπως επισημαίνει η Viasat, ακόμη και αν διαπιστωνόταν ότι δεν ήταν δυνατή η συγκεκριμένη σύγκριση με μια άλλη επιχείρηση εν προκειμένω, και ότι έγιναν όλες οι κατάλληλες προσπάθειες για τον σκοπό αυτό –πράγμα που αμφισβητεί η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψη 119)– πρέπει να μη λησμονείται ότι το Βασίλειο της Δανίας μπορούσε να είχε προβεί στη διεξαγωγή δημόσιου διαγωνισμού, δεδομένου ότι η απόφαση Altmark προσφέρει δύο λύσεις για την εκπλήρωση του τετάρτου από τους όρους που καθιερώνει, ήτοι, την επιλογή ενός παρόχου της δημόσιας υπηρεσίας μετά από διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού *ή* τον περιορισμό της αντιστάθμισης που καταβάλλεται για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας στο ποσό των δαπανών που συνεπάγεται η παροχή της δημόσιας υπηρεσίας για μια μέση επιχείρηση με χρηστή διαχείριση.

45. Από τις σκέψεις 116 και 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι δεν αρκεί, για να θεωρηθεί ότι πληρούται ο τέταρτος όρος Altmark, να αποδειχθεί ότι ο ίδιος ο δικαιούχος είναι επιχείρηση με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη (όπως ισχυρίστηκε ο TV2 A/S). Το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει της ανάγκης εξευρέσεως μιας επιχειρήσεως αναφοράς.

46. Σε κάθε περίπτωση, το επιχείρημα του TV2 A/S κατά το οποίο θα ήταν δυνατό να πληρούται ο τέταρτος όρος Altmark στην ειδική περίπτωση που δεν είναι δυνατό να βρεθεί επιχείρηση αναφοράς δεν είναι λυσιτελές εν προκειμένω, καθότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι *είναι* δυνατό να βρεθεί επιχείρηση αναφοράς για τους σκοπούς της σύγκρισης του κόστους της TV2.

47. Στα σημεία 52 και 53 της αιτήσεώς του αναιρέσεως, ο TV2 A/S επικαλείται τις αποφάσεις BUPA κ.λπ. κατά Επιτροπής[11] και CBI κατά Επιτροπής[12] και υποστηρίζει ότι, ανάλογα με τις περιστάσεις, μπορεί να χρειάζεται να προσαρμόζεται ο τέταρτος όρος –με γνώμονα τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

48. Αρκεί να επισημάνω ότι η άποψη αυτή εξετάστηκε προσεκτικά από το Γενικό Δικαστήριο προτού απορριφθεί (σκέψεις 57 έως 63 και 68 έως 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), γεγονός στο οποίο παρέλειψε να αναφερθεί ο TV2 A/S στην αίτηση αναιρέσεως.

49. Όπως αναφέρεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 57 και 58), οι περιστάσεις της υποθέσεως επί της οποίας εξεδόθη η απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2008, BUPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-289/03, EU:T:2008:29), ήταν πολύ διαφορετικές και διόλου ανάλογες με αυτές της υπό κρίση υποθέσεως. Ο TV2 A/S εξάλλου δεν τοποθετείται επί της απορρίψεως των σχετικών επιχειρημάτων του από το Γενικό Δικαστήριο.

50. Όσον αφορά την απόφαση CBI, θα παρατηρήσω μόνον ότι, στην υπόθεση εκείνη, δεν ετέθη το ζήτημα της δυνατότητας προσαρμοσμένης στις περιστάσεις εφαρμογής του τετάρτου όρου Altmark. Επομένως, οι διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου ότι επρόκειτο για πολύ ιδιαίτερο κλάδο δραστηριότητας, τον νοσοκομειακό κλάδο, που δεν έχει απαραιτήτως ανταγωνιστικό και εμπορικό χαρακτήρα, δεν επηρέασαν με κανένα τρόπο την εκτίμηση του αν επληρούτο ή όχι ο τέταρτος όρος Altmark[13].

51. Ούτως ή άλλως, θεωρώ (όπως και η Επιτροπή) ότι δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ο τομέας της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης έχει ανταγωνιστικό και εμπορικό χαρακτήρα, πράγμα που άλλωστε διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της κυρίαρχης εκτιμήσεώς του των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως.

11 Απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2008, BUPA κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-289/03, EU:T:2008:29).

12 Απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2012, CBI κατά Επιτροπής (T-137/10, στο εξής: απόφαση CBI, EU:T:2012:584).

13 Απόφαση CBI, σκέψεις 35 και 36 (βλ., επίσης, σκέψεις 289 επ.).

2) Επί του επιχειρήματος που στηρίζεται στον διενεργηθέντα από το Ελεγκτικό Συνέδριο έλεγχο

52. Όπως επισημαίνει η Viasat, από τους ισχυρισμούς και τα αιτήματα του TV2 A/S πρέπει εκ πρώτης όψεως να συναχθεί ότι αυτός παραδέχεται ότι, εν προκειμένω, *δεν* πληρούται ο τέταρτος όρος Altmark κατά τη γραμματική του έννοια και, συνεπώς, ότι *δεν πραγματοποιήθηκε* ανάλυση του κόστους με το οποίο θα είχε επιβαρυνθεί μια μέση και με καλή διαχείριση επιχείρηση για να εκπληρώσει τις εν λόγω υποχρεώσεις δημοσίας υπηρεσίας.

53. Επομένως, η εκτίμηση της ποιότητας του ελέγχου που διενήργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν αποτελεί κατ' αρχήν λυσιτελές στοιχείο εκτός εάν το Δικαστήριο έκρινε (κάτι που, κατά τη γνώμη που διατυπώνω στις προτάσεις, δεν θα ήταν σωστό) ότι, στην περίπτωση της TV2, ο τέταρτος όρος Altmark θα έπρεπε να εφαρμοστεί με ιδιαίτερο τρόπο, σύμφωνα με τα υποστηριζόμενα από τον TV2 A/S.

54. Θεωρώ ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εν προκειμένω με τον σωστό τρόπο τον τέταρτο όρο Altmark απαιτώντας σύγκριση του κόστους της TV2 με το κόστος που θα υφίστατο μια επιχείρηση με χρηστή διαχείριση και τον δέοντα εξοπλισμό.

55. Στη μάλλον απίθανη δε περίπτωση που το Δικαστήριο θα έκρινε ότι ο τέταρτος όρος Altmark δεν έπρεπε να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση σύμφωνα με το γράμμα του αλλά ότι, αντίθετα, έπρεπε η εφαρμογή του να χωρήσει με γνώμονα τον σκοπό του, είναι βέβαιο ότι το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα, μετά από εξέταση των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, όπως αυτά εκτέθηκαν στην επίδικη απόφαση της Επιτροπής και παρουσιάστηκαν στο Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της ενώπιόν του διαδικασίας, ότι, «[ε]ν πάση περιπτώσει», «ούτε […] τα επιχειρήματα» που προέβαλε η προσφεύγουσα σχετικά με τον εκ των υστέρων έλεγχο της TV2 «ευσταθούν έναντι μιας διεξοδικότερης εξετάσεως» [14].

56. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος και, σε κάθε περίπτωση, ως αβάσιμος.

Β. Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως (οι πόροι των περιφερειακών σταθμών)

1. Σύνοψη των επιχειρημάτων των διαδίκων

57. Στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, ο TV2 A/S υποστηρίζει ότι, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε επί της ουσίας και απέρριψε το δεύτερο από τα επικουρικά του αιτήματα, παρά το ότι ο TV2 A/S και η Επιτροπή *δεν διαφωνούσαν μεταξύ τους* ως προς τον χαρακτηρισμό των πόρων που προέρχονταν από την είσπραξη του τέλους και καταβάλλονταν από την TV2 στους περιφερειακούς σταθμούς της, το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη ultra petita, υπερέβη τα όρια του ελέγχου νομιμότητας και παραβίασε την αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως.

58. Επίσης, ο TV2 A/S ισχυρίζεται ότι η επί της ουσίας εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία του δανικού δικαίου.

14 Σκέψη 132 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η εξέταση από το Γενικό Δικαστήριο των επιχειρημάτων του TV2 A/S με βάση τα οποία ο τέταρτος όρος Altmark επληρούτο «κατά την ουσιαστική του έννοια» περιέχεται στις σκέψεις 133 έως 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

59. Ειδικότερα, ο TV2 A/S υποστηρίζει ότι ουδόλως προκύπτει από το εν λόγω δίκαιο ότι η TV2 είχε υποχρέωση να καταβάλλει αμοιβή στους περιφερειακούς σταθμούς της ως αντιστάθμισμα για την παροχή των προγραμμάτων τοπικού ενδιαφέροντος που μετέδιδε η TV2 ή ότι η απόδοση στους σταθμούς αυτούς των πόρων που αντλούνταν από την είσπραξη του τέλους ραδιοτηλεόρασης συνιστούσε υποχρέωση αντιστάθμισης την οποία ανελάμβανε η ίδια η TV2 έναντι των εν λόγω σταθμών ως αντάλλαγμα για την παροχή των προγραμμάτων.

60. Το Βασίλειο της Δανίας συντάσσεται με τα επιχειρήματα που προβάλλει ο TV2 A/S προς υποστήριξη της αιτήσεώς του αναιρέσεως.

61. Η Επιτροπή και η Viasat αμφισβητούν το παραδεκτό του λόγου αυτού και θεωρούν ότι, εν πάση περιπτώσει, είναι αβάσιμος.

62. Ιδίως, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, αν το Δικαστήριο δεν τον απορρίψει ως απαράδεκτο, θα πρέπει να αποφανθεί ότι, καθόσον ο TV2 A/S δήλωσε, στο πλαίσιο της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ότι συμφωνούσε με την Επιτροπή ως προς το ότι ο λόγος ακυρώσεως της επίδικης απόφασης, καθόσον αυτή χαρακτήριζε ως «κρατική ενίσχυση» τη μεταφορά, από την TV2 προς τους περιφερειακούς σταθμούς της, πόρων προερχομένων από την είσπραξη του τέλους ραδιοτηλεόρασης, έπρεπε να απορριφθεί ως άνευ αντικειμένου, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να είχε διαπιστώσει ότι η αιτίαση αυτή δεν αποσκοπούσε πλέον στην ακύρωση της επίδικης αποφάσεως ως προς το ζήτημα αυτό και να την είχε απορρίψει ως απαράδεκτη.

63. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προσθέτει ότι, καίτοι είναι προφανές ότι οι εν λόγω πόροι συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, από την επίδικη απόφαση δεν προκύπτει αυτό καθεαυτό το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή είχε την πρόθεση να αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού (δηλαδή επί του αν οι πόροι που προέρχονταν από την καταβολή του τέλους και τους οποίους η TV2 κατέβαλλε στους περιφερειακούς σταθμούς συνιστούσαν ή όχι κρατικές ενισχύσεις).

2. Ανάλυση

α) Επί του παραδεκτού

64. Ο TV2 A/S επικαλείται προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία του δανικού δικαίου από το Γενικό Δικαστήριο (αναφέροντας, στο σημείο 84 της αιτήσεως αναιρέσεως, ότι «[ο]ι διαπιστώσεις στην οποίες στηρίζεται το συναχθέν συμπέρασμα δεν προκύπτουν από τη δικογραφία και βρίσκονται σε προφανή αντίθεση προς το δανικό δίκαιο»).

65. Όμως, η ερμηνεία του εθνικού δικαίου συνιστά πραγματικό ζήτημα το οποίο δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

66. Επιπλέον, δεν υφίσταται πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως από το Γενικό Δικαστήριο, την οποία, άλλωστε, δεν προβάλλει ο TV2 A/S.

67. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως είναι χωρίς αμφιβολία πολύ περίπλοκα. Αυτό ισχύει ιδίως για την εφαρμοστέα εν προκειμένω δανική νομοθεσία, γεγονός που δεν διευκόλυνε το έργο του Γενικού Δικαστηρίου.

68. Το γεγονός, ωστόσο, αυτό ουδόλως μεταβάλλει το ότι ο TV2 A/S δεν προσδιόρισε ποιες ήταν οι αποδείξεις τις οποίες παραμόρφωσε, όπως ισχυρίζεται, το Γενικό Δικαστήριο ούτε απέδειξε, άλλωστε, την ύπαρξη σφαλμάτων κατά την εξέταση από το Γενικό Δικαστήριο που θα μπορούσαν να το οδηγήσουν σε παραμόρφωση των αποδείξεων που περιέχονται στη δικογραφία. Αντ' αυτού, χρησιμοποιεί την επιχειρηματολογία αυτή ως πρόσχημα προκειμένου να προβεί, στο στάδιο της

αναιρετικής διαδικασίας, σε νέα λεπτομερέστερη εξέταση του δανικού δικαίου (βλ. σημεία 85 έως 111 της αιτήσεως αναιρέσεως) και να προσβάλει την ανάλυση από το Γενικό Δικαστήριο των εφαρμοστέων διατάξεων του εν λόγω δικαίου που συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία, μολονότι τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία εξετάστηκαν ήδη εις βάθος στο πλαίσιο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

69. Ο TV2 A/S επικαλείται τις αποφάσεις της 18ης Ιουλίου 2007, Industrias Químicas del Vallés SA (C-326/05 P, EU:C:2007:443, σκέψεις 57 έως 60), και της 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-559/12 P, EU:C:2014:217, σκέψεις 78 έως 81), στις οποίες στηρίζει τον ισχυρισμό του ότι η κατ' αυτόν προδήλως εσφαλμένη ερμηνεία του εθνικού δικαίου υπόκειται πλήρως στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

70. Ωστόσο, στην πραγματικότητα, με τα επιχειρήματά του και την εκ νέου ανάλυση του δανικού δικαίου, στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, ο TV2 A/S βάλλει απλώς –όπως συνέβη και στην υπόθεση επί της οποίας εξεδόθη η απόφαση 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-559/12 P, EU:C:2014:217)– κατά της εκτιμήσεως από το Γενικό Δικαστήριο των αποδεικτικών στοιχείων που συνίστανται στις εφαρμοστέες διατάξεις του δανικού δικαίου, οι οποίες εξετάστηκαν διεξοδικά στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 166 έως 173).

71. Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι κατά τη γνώμη μου απαράδεκτος.

72. Κατά συνέπεια, μόνον επαλλήλως θα εξετάσω επί της ουσίας τους ισχυρισμούς του TV2 A/S.

β) Επί της ουσίας

73. Ο TV2 A/S ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τις θεμελιώδεις αρχές του δικονομικού δικαίου καθόσον προέβη αρχικώς, στις σκέψεις 152 έως 157 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως (στο τμήμα της αποφάσεως όπου εξετάζεται επί της ουσίας και απορρίπτεται το δεύτερο επικουρικό αίτημα του TV2 A/S στην προσφυγή του ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου), σε ερμηνεία της επίδικης αποφάσεως (κατά τον TV2 A/S, το Γενικό Δικαστήριο κακώς διαπίστωσε ότι η TV2 είχε αυτοτελή υποχρέωση καταβολής αντιπαροχών έναντι των περιφερειακών σταθμών της).

74. Όπως επισημαίνει η Viasat, το γεγονός ότι, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή και ο TV2 A/S συμφώνησαν επί της ερμηνείας της επίδικης αποφάσεως δεν επηρεάζει το δικαίωμα του Γενικού Δικαστηρίου να ερμηνεύσει ελευθέρως την εν λόγω απόφαση στο πλαίσιο διαφοράς που αφορά το κύρος της.

75. Πράγματι, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να προβεί στην εξέταση μιας πράξεως λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολογία της, χωρίς να μπορεί η Επιτροπή να μεταβάλει αυτή την αιτιολογία διαρκούσης της διαδικασίας.

76. Για παράδειγμα, κατά πάγια νομολογία, «η υποχρέωση αιτιολογήσεως των ατομικών αποφάσεων έχει σκοπό να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως και να παράσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει από ελάττωμα λόγω του οποίου θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της. Επομένως, η αιτιολογία πρέπει, καταρχήν, να ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο ταυτοχρόνως με την απόφαση που τον βλάπτει. Η έλλειψη αιτιολογίας δεν δύναται να καλυφθεί επειδή ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της απόφασης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου [ή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου]» [15].

15 Απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψεις 462 και 463).

77. Επομένως, φρονώ ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον ερμήνευσε την αιτιολογική σκέψη 194 της επίδικης αποφάσεως, ακόμη και αν, στη διάρκεια της διαδικασίας, ο TV2 A/S και η Επιτροπή συμφώνησαν ως προς τον τρόπο ερμηνείας της εν λόγω πράξεως, και τούτο λαμβανομένου υπόψη ότι ο TV2 A/S δεν θέλησε να αποσύρει το σχετικό αίτημά του (βλ. την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, σκέψεις 154 και 157).

78. Στη σκέψη 168 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως[16], το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με βάση τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά προέκυπταν από την επίδικη απόφαση και από τη δικογραφία, ότι η TV2 δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι ενεργούσε ως απλός «ενδιάμεσος που πληρώνει» σε σχέση με τους περιφερειακούς σταθμούς της (σκέψη 166), αλλά έπρεπε μάλλον να θεωρηθεί ότι υπέκειτο σε αυτοτελή υποχρέωση πληρωμών έναντι των εν λόγω σταθμών (σκέψη 167).

79. Η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ως προς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως προκύπτει, εξάλλου, από τις σκέψεις 169 έως 173 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου εξετάζει τη δανική νομοθεσία στην οποία βασίστηκε το συμπέρασμά του.

80. Περαιτέρω, ακόμη και η Επιτροπή (και τούτο παρά τα επιχειρήματά της που παρατίθενται στα σημεία 62 και 63 των παρουσών προτάσεων) παραδέχεται ότι τα πορίσματα στα οποία κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο με βάση την ερμηνεία της επίδικης αποφάσεως στην οποία προέβη είναι νομικώς ορθά[17].

81. Εν πάση περιπτώσει, το αν η TV2 είχε αυτοτελή υποχρέωση πληρωμής έναντι των περιφερειακών σταθμών της είναι ζήτημα αναγόμενο στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως και, ως εκ τούτου, δεν υπάγεται στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

82. Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος και, σε κάθε περίπτωση, ως αβάσιμος. Επομένως, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Γ. Σχετικά με την αντικατάσταση αιτιολογίας

83. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα δεχόμενο ότι εν προκειμένω επληρούτο ο δεύτερος όρος Altmark και καλεί το Δικαστήριο να προβεί σε αντικατάσταση της σχετικής αιτιολογίας.

84. Θεωρώ ότι, καθόσον το εν λόγω αίτημα δεν περιέχεται ούτε στην αίτησή της για αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως (βλ. τις σημερινές προτάσεις μου στην υπόθεση C-656/15 P)[18] ούτε σε παρεμπίπτουσα αίτηση αναιρέσεως, αλλά στο υπόμνημά της αντικρούσεως της αιτήσεως αναιρέσεως του TV2 A/S και με αυτό δεν ζητείται ούτε η αποδοχή ούτε η απόρριψη, εν όλω ή εν μέρει, της αιτήσεως αναιρέσεως (άρθρο 174 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου), η Επιτροπή δεν μπορεί να διευρύνει το αντικείμενο της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία δεν αφορά τις εκτιμήσεις αυτές. Το αίτημά της δεν μπορεί παρά να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

16 «Από κανένα, όμως, εκ των επιχειρημάτων [του προσφεύγοντος] δεν μπορεί να συναχθεί ότι η περίπτωση που εξετάζεται στη σκέψη 166 ανωτέρω είναι αυτή που πρέπει να γίνει αποδεκτή εν προκειμένω. Αντίθετα, τα γεγονότα, όπως προκύπτουν από την προσβαλλόμενη απόφαση και από τη δικογραφία, χωρίς να αμφισβητούνται από [τον προσφεύγοντα], επιτρέπουν να συναχθεί ότι μάλλον η περίπτωση που εξετάζεται στη σκέψη 167 ανωτέρω ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση».

17 Πράγματι, καθόσον οι πόροι που εισέπραττε η TV2 υπολογίζονταν με σκοπό να της εξασφαλίσουν αντιστάθμισμα για τη διαχείριση μιας δημόσιας υπηρεσίας της οποίας είχε την ευθύνη, η TV2 ήταν η δικαιούχος της ενισχύσεως της οποίας απεδείχθη η ύπαρξη (αφού δεν πληρούνταν οι τέσσερις όροι Altmark).

18 Η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τις εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τον δεύτερο όρο Altmark.

85. Εξάλλου, όπως παραδέχεται και η Επιτροπή, δεδομένου ότι οι όροι Altmark ισχύουν σωρευτικώς, ένα τέτοιο αίτημα αντικατάστασης της αιτιολογίας θα είχε κάποιο νόημα μόνον εφόσον γινόταν δεκτός ο πρώτος λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως του TV2 A/S που αφορά την εφαρμογή του τετάρτου λόγου Altmark, πράγμα που δεν συμβαίνει. Κατά συνέπεια, το εν λόγω αίτημα πρέπει να θεωρηθεί, ούτως ή άλλως, αλυσιτελές.

IV. Επί των δικαστικών εξόδων

86. Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η Επιτροπή και η Viasat ζήτησαν να καταδικαστεί ο TV2 A/S στα δικαστικά έξοδα, ο δε τελευταίος ηττήθηκε, πρέπει ο TV2 A/S να καταδικαστεί να τους καταβάλει τα δικαστικά τους έξοδα.

87. Δυνάμει του άρθρου 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ιδίου Κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Το Βασίλειο της Δανίας, ως παρεμβαίνον ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

V. Πρόταση

88. Με βάση το σύνολο των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τον TV2/Danmark A/S στην καταβολή των δικαστικών εξόδων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Viasat Broadcasting UK Ltd. Το Βασίλειο της Δανίας φέρει τα δικαστικά έξοδά του.